

Vår tidigare styrelseledamot Erika Hallgren har i sin biologutbildning vid Umeå Universitet genomfört ett avslutande examensarbete. Erika har inspirerats av vilande ouppklarade miljöfrågor i Örnsköldsvik. Hon har genomfört med modern metodik och teknik ett fältarbete om lavarnas situation i Örnsköldsviksområdet. Resultatet av Erikas undersökning är viktigt och har stor betydelse för att nu efter mer än 60 år kunna säga att följderna av det sura nedfallet inte längre påverkar vår luftkvalitet. Hennes rapport hittar du här [http://umu.diva-](http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1502855/FULLTEXT01.pdf?fbclid=IwAR2AyNduS6JdIGNL9JwfwqGoEmx7p9G1q1OOVp_5N3G3JPLysbJDzfPsZm8)

[portal.org/smash/get/diva2:1502855/FULLTEXT01.pdf?fbclid=IwAR2AyNduS6JdIGNL9JwfwqGoEmx7p9G1q1OOVp_5N3G3JPLysbJDzfPsZm8](http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1502855/FULLTEXT01.pdf?fbclid=IwAR2AyNduS6JdIGNL9JwfwqGoEmx7p9G1q1OOVp_5N3G3JPLysbJDzfPsZm8)

Lavar är känsliga för luftföroreningar, framförallt svaveldioxid. De kan därför fungera som indikatorer vid bedömning av förorenad luft. I mitten på 1960-talet blev det uppenbart för alla Örnsköldsviksbor att något hänt med traktens lavar. Det genererade stor debatt i Örnsköldsviks Allehanda med stora bildreportage. De omgivande berghällarna vitnade sedan lavarna omärkligt försvunnit och den råa berghällen hade blivit synlig. På långt avstånd var berghällarna inte längre grå, utan vita!

1965 kunde Växtbiologiska institutionen, Uppsala Universitet, konstatera en utbredd lavpåverkan i Örnsköldsvik (Westman.L. 1966). En lavtom zon, en så kallad "lavöken" fanns efter Örnsköldsviksfjärden vid Nötbolandet och runt centralorten i Örnsköldsvik, Hörnett och Domsjö. Undersökningarna upprepades 1973-74 (Westman.L 1975, Westman.L 1976) och sex föroreningszoner kunde lokaliseras – från "mycket stark förorening" till "normal zon". En uppföljning 1980, finns som rapport från Hälso- och miljövårdsnämnden 1981:3. En senare undersökning utfördes 1988 av Thomas Birkö och finns som Rapport nr 19, Miljönämnden 1992.

Thomas Birkö fann att någon större förändring inte skett i det då fortfarande lavtomma området. Återetableringen av lavar tycktes gå mycket långsamt, trots att utsläppen från såväl traktens alla industrier, sjukhuset och villornas oljeeldning kraftigt minskat. Miljönämndens rapport anger att arbetet borde göras om på cirka 10 år för att utröna förändringar, något som ej kommit till stånd. Naturskyddsföreningen i Örnsköldsvik har initierat en pilotstudie där man systematiskt kontrollerat några punkter från tidigare undersökning.

Vi är imponerade av Erika Hallgren som har genomfört den här studien i sin utbildning som visar så intressanta resultat för alla som bor i Örnsköldsvik! Stort grattis ☆